

ਕਠੂਤ ਹਾਮਸ਼ੁਰ

ਕੁੱਖ

ਅਨੁਵਾਦਕ
ਵਿਪਨ ਗਿੱਲ

ਭੁੱਖ

ਲੇਖਕ : ਕਨੂਤ ਹਾਮਸੁਨ
ਅਨੁਵਾਦਕ : ਵਿਪਨ ਗਿੱਲ

Bhukh

by

Knut Hamsun

Translation by

Vipan Gill

Cont. - 9463223251

vipan.gill@yahoo.com

ISBN : 978-81-953598-8-2

First Edition : March 2022

Price : 250 /-

Type Setting

Sandeep - 9872490325

Published by

White Crow Publishers©

Mohali

Cont. 9780909077

info@whitecrowpublishers.com

www.whitecrowpublishers.com

fb.com/whitecrowpublishers

Printed by : **Aarna press, Patiala**

Contact : **99148-40666**

All rights are reserved for this Punjabi translation. So, legal action will be taken against any person who possesses or forwards it in any way, like Photocopy / Pdf form , without the written permission of the publisher or the author.

ਭਾਗ 1

ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਿਸਤਿਆਨੀਆ 'ਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸਤਿਆਨੀਆ, ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਜੋ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡੇ ਬਗ਼ੈਰ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦਾ।

ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਚੁਬਾਰੇ 'ਚ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਕਿਤਿਓਂ ਘੜਿਆਲ ਤੋਂ ਛੇ ਵੱਜਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਈ। ਪਹੁ-ਫੁਟਾਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਕੋਲ ਕੰਧ ਉੱਤੇ, ਜਿੱਥੇ 'ਮਾਰਨਿੰਗ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਨੇ ਚਿਪਕਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਫੇਬੀਅਨ ਆਲਸਨ ਬੇਕਰੀ ਦੀ ਤਾਜ਼ੀ ਤੇ ਵਧੀਆ ਬਰੈੱਡ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ ਖ਼ਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹਾਲਾਤ ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਹਰੇਕ ਚੀਜ਼ 'ਅੰਕਲ' ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਡਾਵਾਂ-ਡੋਲ ਤੇ ਚਿੜਚੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ, ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਚਕਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਹਾਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕਿਸਮਤ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚ ਛਪ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਇਸ ਬਦਲੇ ਪੰਜ ਕ੍ਰੋਨਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ।

ਦਿਨ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਕੋਲ ਲੱਗੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਬਰੀਕ ਅੱਖਰਾਂ 'ਚ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਪਈ, ਇੱਥੇ ਕਫ਼ਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ- ਮਿਸ ਐਂਡਰਸਨ, ਨੇੜੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ਾ (ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ) ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਹੇਠਾਂ ਘੜਿਆਲ ਨੇ ਅੱਠ ਵਜਾਏ ਤੇ ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਲਏ।

ਮੈਂ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਟੰਗਣ ਵਾਲੀ ਰੱਸੀ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਖੇਤ ਦਿਸੇ। ਖੇਤਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਸੜ ਚੁੱਕੀ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਮਲਬਾ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਉਸ ਮਲਬੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਹਟਾ ਕੇ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ 'ਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਖਿੜਕੀ 'ਚ ਟਿਕਾ ਲਈਆਂ ਤੇ ਅੰਬਰ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ। ਅੰਬਰ ਸਾਫ਼-ਸੱਫਾਫ਼ ਸੀ। ਪੱਤਝੜ ਦਾ ਆਗਮਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਇਸ ਠੰਢੇ ਤੇ

ਸੁਹਾਵਣੇ ਸਮੇਂ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਬਦਲਦੀ ਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬਾ ਮੈਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਮਰੇ ਦਾ ਉੱਚਾ-ਨੀਵਾਂ ਫਰਸ਼ ਵੀ ਉਸ ਤਾਬੂਤ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਿੰਦਰਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਜੁਰਾਬਾਂ ਪਾ ਕੇ ਹੀ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਉਹ ਕੁਝ ਸੁੱਕ ਜਾਣ। ਕਮਰੇ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਧੀਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਸੀ- ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਰੌਕਿੰਗ ਚੇਅਰ। ਮੈਂ ਇਸ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕੁਝ ਸੋਚਦਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਦੀ ਹਵਾ 'ਚ, ਗਲੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਫਰਸ਼ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ 'ਚੋਂ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਰਲੀਆਂ-ਮਿਲੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਕੋਲ ਚਿਪਕੇ 'ਮਾਰਨਿੰਗ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਲਗਾਰ ਲੱਥ ਜਾਂਦੇ।

ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਪਲੰਘ ਕੋਲ ਪਈ ਗੰਢ ਨੂੰ ਫਰੋਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਪਰ ਮੇਰੀ ਆਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਨਾਸ਼ਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਲੱਭਿਆ। ਹਾਰ ਕੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਖਿੜਕੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਰੱਬ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਾਂਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬਚੀ-ਖੁਚੀ ਹਿੰਮਤ ਵੀ ਗਵਾ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਕੋਈ ਅੱਧ-ਪਚੱਧਾ ਵਾਅਦਾ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਮਾੜੀ-ਮੋਟੀ ਹਿੰਮਤ ਫਿਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਫਿਰ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਢੇਰੀ ਢਾਹ ਬਹਿੰਦਾ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਾਂਡ ਭਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਹ ਕ੍ਰੋਨਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਂਝ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਚ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਰ ਵਾਰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਅੜਚਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਅੱਗ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ 'ਚ ਵੀ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਹ ਬੰਦੇ ਇੰਝ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਖੜੇ ਸਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਈਏ। ਇੱਕ ਕਪਤਾਨ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਟੋਹ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਉਸਨੇ ਇਨਕਾਰ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ ਤੇ ਨਾਂਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੇਰੀ ਐਨਕ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਐਨਕ ਲਾਹ ਕੇ ਫਿਰ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚਾਕੂ ਦੀ ਧਾਰ ਵਾਂਗ ਪੂਰੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੈਲੇ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇੰਝ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਲ ਵਾਹੁਣ ਲਈ